

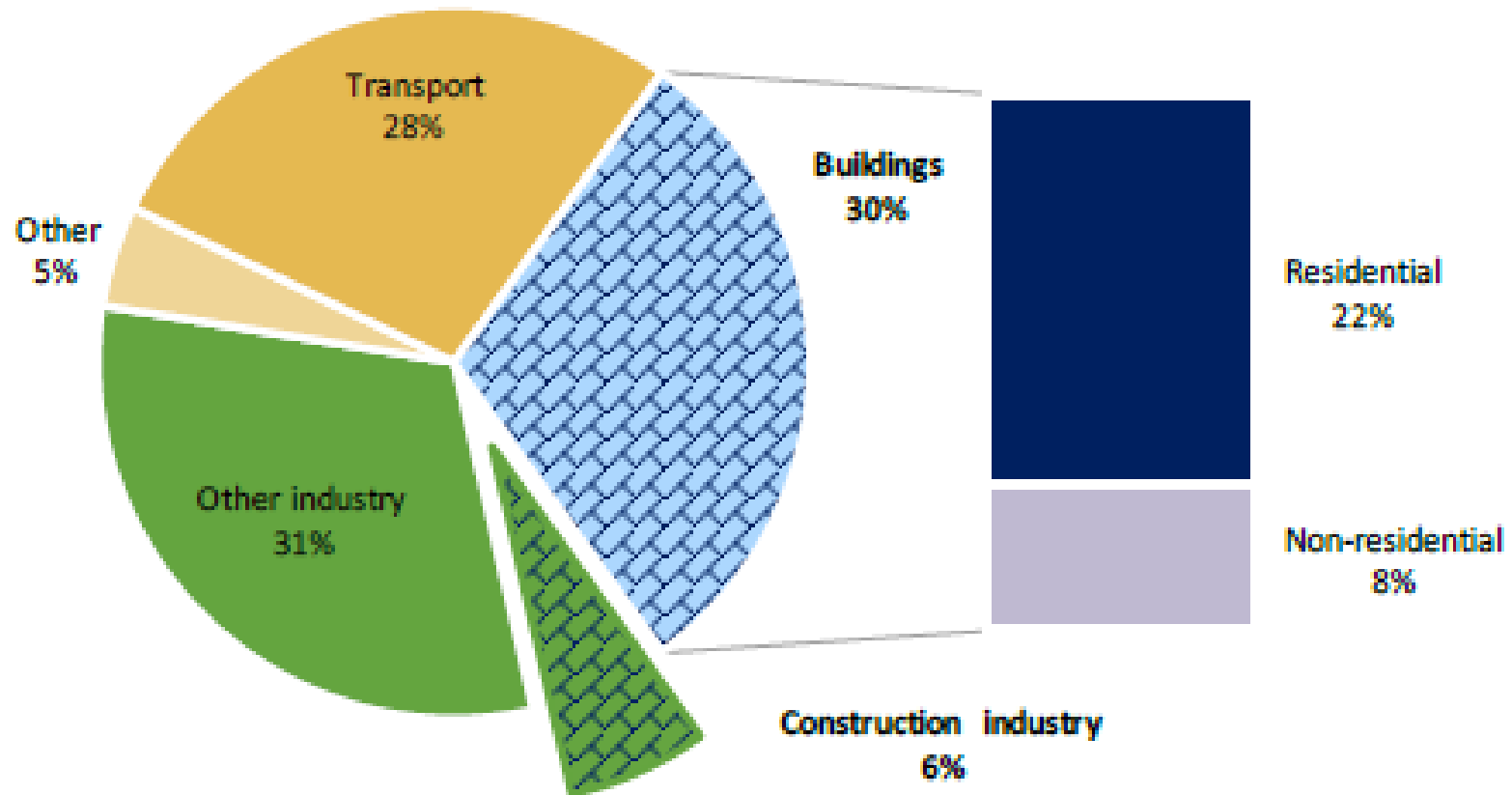
Verduurzamings- en vervangingsopgave

WAT U OOK MOET WETEN:
*SLECHTE COMMUNICATIE VOORAF:
*ERNSTIGE BOUWOVERLAST BUREN BENG!
*SCHADE AAN NAAST GELEGEN HUIS EN TUIN
*VOLKOMEN VERSTOORDE VERHOUDINGEN BUURT
*IS DIT NOG EEN RIJTJESHUIS?

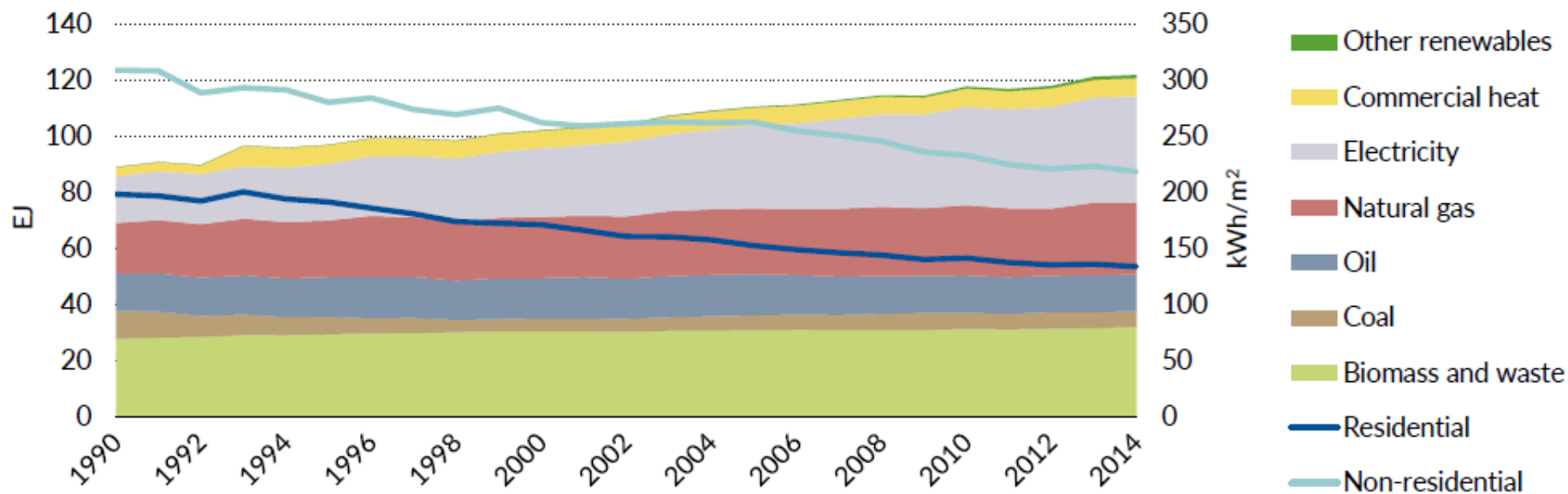
NUL OP DE MIETERHUIS
WAT U OOK MOET WETEN:
*SLECHTE COMMUNICATIE VOORAF:
*ERNSTIGE BOUWOVERLAST BUREN BENG!
*SCHADE AAN NAAST GELEGEN HUIS EN TUIN
*VOLKOMEN VERSTOORDE VERHOUDINGEN BUURT
*IS DIT NOG EEN RIJTJESHUIS?
DIT PARADEPAARDJE IS DE
NACHTMERRIE VAN DE BUREN

Share of global final energy consumption by sector, 2015

Towards zero-emission efficient and resilient buildings, Global Status Report, Global Alliance for Buildings and Construction (GABC) 2017

Figure 2 Global building sector energy consumption and intensity by sub-sector, 1990-2014

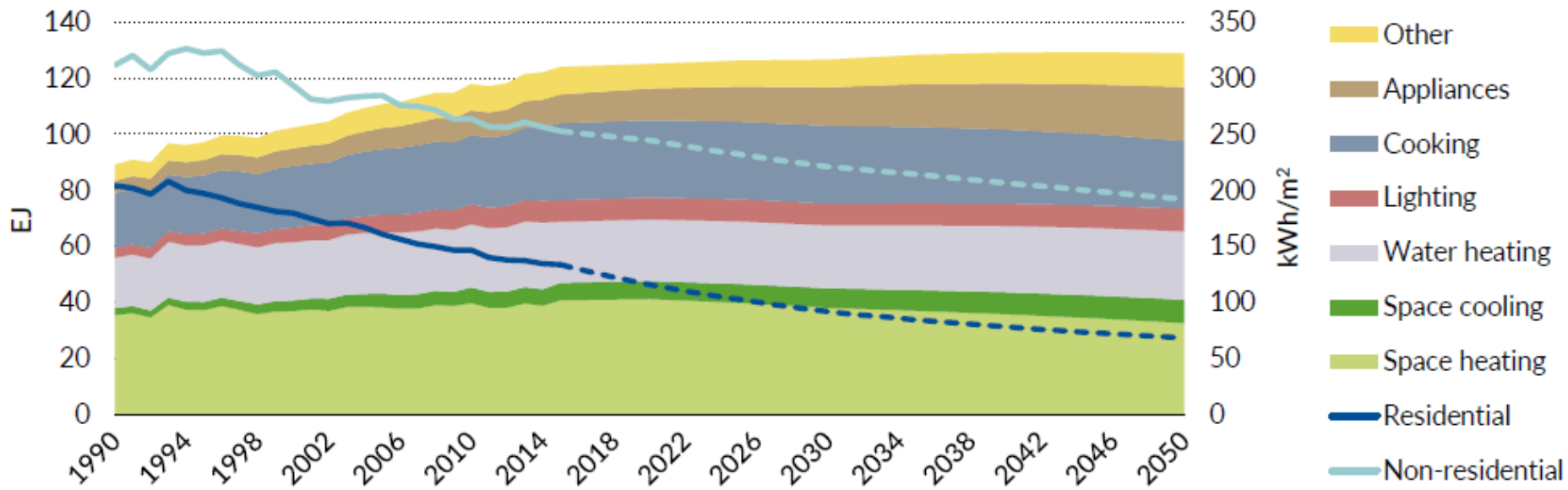
Note: Building sector energy consumption and intensities represent final energy consumption; EJ = exajoules; kWh/m² = kilowatt-hour per square metre.
 Source: International Energy Agency (IEA), calculations derived from IEA World Energy Statistics and Balances 2016, www.iea.org/statistics.

Key point

Building energy intensities have improved since 1990, but not enough to offset strong growth in building floor area. As a result, global building energy consumption and related GHG emissions continue to rise.

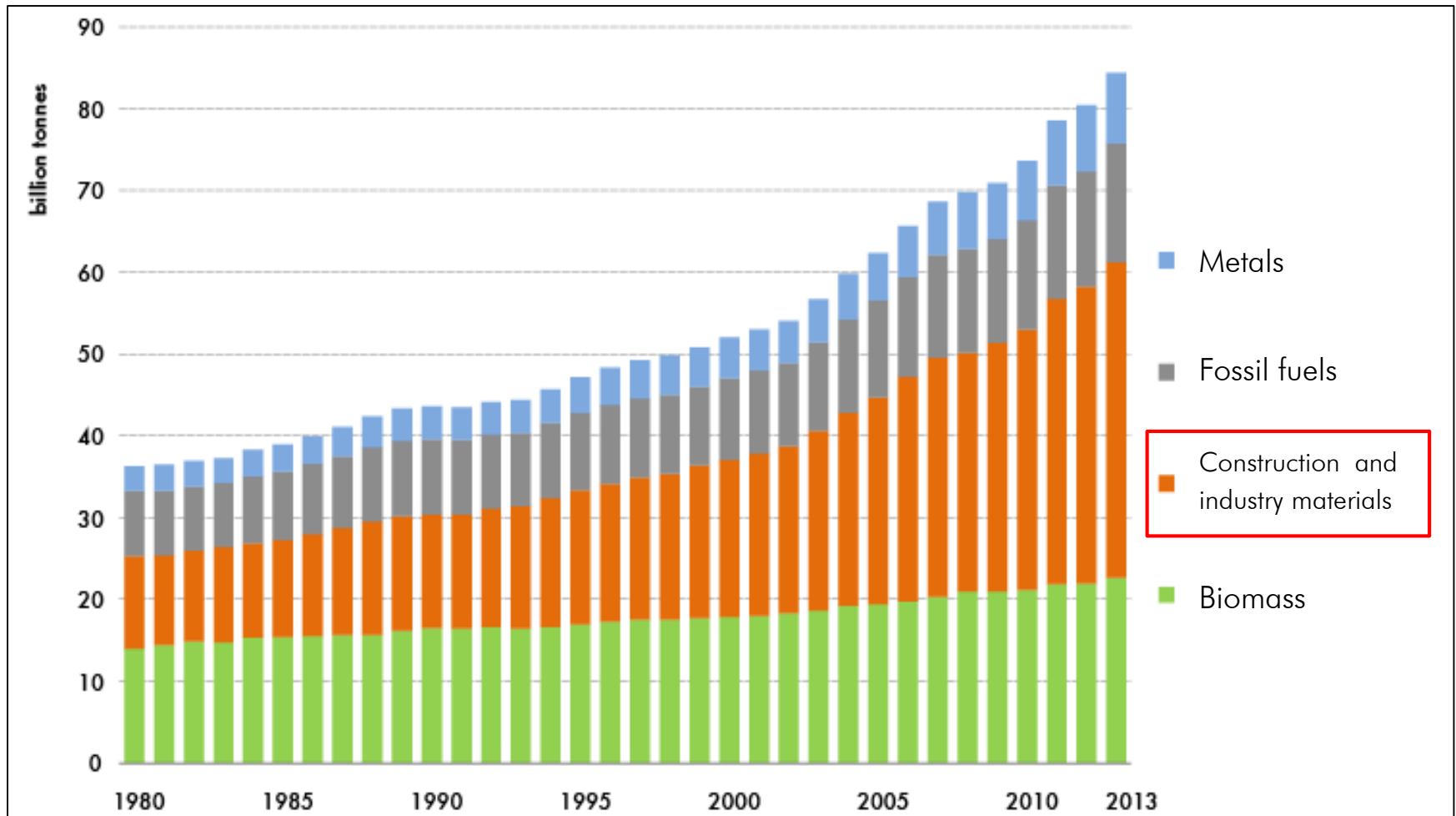
Figure 5 Global building sector final energy consumption and intensity to 2050 in support of a 2°C trajectory

Note: kWh/m² = kilowatt-hour per square metre. / Source: IEA (2016), Energy Technology Perspectives 2016, www.iea.org/etp.

Key point

Building energy intensities need to decrease by at least 80% by 2050 in order to reach 2DS targets. Building envelope improvements to reduce heating and cooling loads will be critical to achieving those ambitions.

Global resource extraction in the period 1980-2013, WU, 2015.

De bouwagenda...

- Verduurzaming van de bestaande woningvoorraad in 2021 is opgeschaald tot 100.000 woningen per jaar
- Energieneutrale gebouwde omgeving in 2050; en 100% energieneutrale nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen vanaf 2020
- 50% minder gebruik van primaire grondstoffen in de bouw in 2030; in 2050 moet de sector geheel circulair zijn

De opgave in de stadsregio Parkstad

- Verbeteren leefbaarheid
- Sloopopgave van 10.000 woningen
- Sloopopgave van 100.000 m² utiliteit en retail
- Renovatie van 30.000 woningen tot energieneutraal
- Realisatie 10.000 energieneutrale woningen
- Met circulaire inzet van materialen

A circular built environment is based on 100% life cycle renewable energy, and all materials used within the system boundaries are part of infinite technical or biological cycles with lowest quality loss as possible Ritzen, 2018.

*Als we in het huidige temp doorgaan, bereiken we de
doelstelling van 2050 in*

2350

- Technisch gezien zijn de oplossingen voor 90% van de woningen aanwezig
- Groot aantal pilots

**ZU
YD**

11/6/2018

11/6/2018

11/6/2018

In Superlocal doen we het anders.

Superlocal

dusseldorp
infra · sloop · milieutechniek

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

**ZU
YD**

Lessen tot nu toe:

- Bewonersparticipatie en adoptie essentieel
- Veel apparatuur presteert niet zoals beloofd
- Sommige combinaties zijn te ingewikkeld
- RC 3 is vaak genoeg
- Goed opgeleid personeel is schaars

- Hoe komen we van 'one of a kind' oplossingen en pilots naar opschaling?
- Hoe komen we van 'low hanging fruit' naar de top van de boom?

Bedankt voor jullie aandacht!

Michiel Ritzen

Michiel.ritzen@zuyd.nl

